

תכונן משק יצרני תקים מסטר ממלכתי דמוקרטי וחילוני, תחולל דינסיאנס יעברי הומאניסטי.

ואנה יסודות המהפכה העברית...

לאום "נפרד" שמונים ושניים הסעי פים המופיעים מאחורי הקדמה זו, באים לחלל כמעט את כל המושגים הראשונים של הדור האחרון. כמה מן ההגדרות:

האומה העברית: "יחידה לאומית חדשה ונפרדת".

היחס ליהודי העולם: "זיקה הדדית כנה וחופשית".

עתידי העליה היהודית: "(המדינה) תעודד עליה רבת-ממדים... מדיניות-העליה תהיה כפופה לאינטרס הבלעדי של המדינה".

התנועה הציונית: "יבטל מעמדם... של הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, ההסדרות הציוניות, הקרנות הלאומיות...".

התרבות העברית החדשה: "... תצמח מתוך החייה החדשה של האומה, תינק מתרבות-עבר הקדומה ומשאר התרבויות ה"שמיות"..."

"אוגדת הירדן" אחד החלקים העיקריים של המינשר, שנתן לפעולה השמית את שמה, נושא את הכותרת "השתרשות במר-חב" כמה מעיקריו:

איחוד הארץ: "ארץ ישראל היא ארץ אחת, מן הים ועד המדבר. איחודה מחדש... לא ייכון אלא על ברכי שותפות-אמת בין האומה העברית והאומה ה"ערבית בארץ".

ההצעה הממשית המפורטת: פדרציה של ישראל ומדינה ערבית פלסטינית, שם הפדרציה המתוכננת: "אוגדת הירדן".

היחס למרחב: "השתרשותה של מדינת ישראל במרחב, כשותפת בת-חורין בע"צוב ורתו ועמידה יחד עם שאר עמיו וארצותיו".

ההצעה המפורטת: איחוד כולל של המרחב, שישא את השם "האמנה השמית" (על משקל "האמנה האטלנטית") ויקים רשויות משותפות לעניני מדיניות, הגנה, כלכלה ותרבות.

מטרה רחוקה עוד יותר: "ארצות-העברית של קידמת אסיה וצפון אפריקה".

ערביי ישראל: "מדינת שותפות... ערביי ישראל ישולבו שילוב מלא במנגנון הציבורי ובמשק, בתעסוקה ובמפעלי פיתוח, בהתישבות ובצבא ההגנה לישראל, בחינוך ובחיי תרבות".

הפירוט: חיסול הממשל הצבאי, ביטול "חוקי הדיכוי וה"עושה" פרט נוסף: "לא יהיו בישראל חוקי חירום, אלא בשעת מלחמה בפועל".

במטרות עולם: "כמדינה אסלאמית... שותפת ישראל לגורלם של עמי אסיה ואפריקה, המשתחררים מכללי האימפריאליזם".

שם פרק זה: "החטיבה האפראסית".

"מכשירים לחלוקת שולל". לא פחות מהחיות-לכת הגדרות המינשר בעניני פנים, בין השאר:

המשטר הקיים: "בלתי-ממלכתי, אנטי-דמוקרטי, מבוסס על קנוניה ספילית של מפלגות סוציאליסטיות, בעל צביון קלרי-קאלי".

הפטרון: "חיסול".

המשטר החדש: "... יהיה מושתת על חוקתיסוד כתובה, שתבטיח לכל אדם את זכותו לחיים, לחרות ולמחיה הוגנת".

דת ומדינה: "הפרדת הדת מן המדינה... העברה לידו הרשויות הממלכתיות של כל עניני האישות".

אולם: "מתן רשות לקיום טכני-שואני... דתים, אחרי ביצוע טכני-החובה האזרחי".

מפלגות: "היא"ר (עליהן) לקיים, ב"מינשר או בעקיפין, מפעלים כלכליים והתישבותיים, חברתי-שיכון, שרותים סוציאליים ודתיים, או להתערב בפעולות מוסדות החינוך הממלכתי".

המשטר טוען כי המשטר הכלכלי הקיים אינו לא סוציאליסטי ולא קאפיטליסטי, אלא "משטר של משק ספילי".

ספילות זו ב"משטר הקיים, אינה זמנית ובת-חלוף, אלא מהות של קבע, מכאן שאין מקום, לדעת המנשר, להגדרות המדיניות המקובלות בתחום משטר זה: "לכל המאבקים הנימיים במשטר זה הם תלוית השלל, וכל מאבק אחר, כגון מלחמה בין מעמדות או סקטורים, אינו אלא אחיזת ענינים... כל המפלגות והארגונים הכלכליים המשתייכים למשטר זה, אינם אלא מכשירים לחלוקת השלל... המבנה המעמדי נקבע בעיקרו לפי הקיורה אל כלי-החלוקה".

"בכל סוגי הנשק". ל-82 סעיפי הש"מינשר עצמו, הוסיפו אנשי הפעולה השמית 81 שאלות ותשובות, שבאו להסביר את פרטי המנשר ואת דרכי ביצועו. שאלות אופייניות: "מה יחסם לגמאל עבד אל-נאצר" או "האם לא תיחצר התנגשות בין הנאמנות למדינת ישראל, לארץ-ישראל המ"תכלה שנה וקללותיה..."

(המשך מעמוד 8)

להכריע במקרה זה. הדרישה באה בדיוק בעת שמפ"ם איימה במשברים, עקב הצעת המכירה של מפעלי הדשנים בחיפה (ראה מסגרת). ונדרמה היה כי ביגיי יהיה זקוק לחופש-תימרון מקסימלי, לאיים על שותפתו הפועלית בהכנסת הדתיים לממשלה במקומה. מינוי איש מפ"ם בראש משרד הדתות היה מרמז על כך שביגיי אינו מתכוון להחזירו בקרוב לידו הדתיים.

אולם כאשר נעשו ברחבי הארץ הכנות האחרונות לקדם את פני השנה החדשה, נראה היה כמעט ודאי כי משרד הדתות יצטרך לקדם, יחד עם תשי"ט, את פני תת-הש"ר החדש, ישראל ישעיהו.

דעות

על כניז' מינשרים

בפרשת חסיפתו של אלי תבור, ובמשפט שבא בעקבותיה, צץ מדי פעם פרט אחד: הפגישות המסתוריות שהתקיימו בקפה הר' לינגר בצפון תל-אביב. שאלה שנשארה בלי מענה פומבי: מה, בעצם, דובר בפגישות אלה, שעניינו כליכך את שלטונות הבטחון? השבוע הופיעה התשובה בצורת חוברת קטנה, בעלת עטיפה אדומה. היא לא דיברה על הפלת השלטון בכוח הזרוע, כפי שטענו חוספי תבור. אולם היא כללה חומרי-נפץ

"תכלה שנה וקללותיה..."

הרבה יותר מוסכן למארגני החטיפה: אי דיאלוגיה מהפכנית מגובשת, שהתימרה לבוא במקום הרעיון הציוני של 60 השנים האחרונות, עליו מבוסס המשטר הקיים. "אומה עברית חדשה". כבר בהקדמתו מבוסס המנשר העברי יומרה קיצונית זו בלשונו שאינה משתמעת לשתי פנים: "אומה עברית חדשה נוודה בארץ-ישראל. לפני שני דורות באו לארץ אנשי העליה השניה, נושאי המהפכה הציונית. תנופתם המהפכנית פילסה את אפיק ההתפתחות של הישוב העברי.

"המציאות החדשה, שנוצרה במהפכה ה"ציונית, הצמיחה את האומה העברית החדשה ואת מדינת ישראל — התגלמותה הממלכית-ית. אולם האומה החדשה לא היתה חופשית לעצב דפוטים מקוריים משלה. היא כבולה עד עצם היום הזה לדפוטים — רוזניים וחברתיים, מדיניים וכלכליים — שהם ירושת העליה השניה.

ירושה זו פרי מהות אחרת ומציאות שחלפה, היא מחסום של האומה העברית. היא שיעבדה את המדינה למיתוס הציוני המתנה: פטרה תהום בין שני עמי הארץ, גרמה לביתור ארץ-ישראל; בודדה את המדינה במרחב השמי ובחברת עמי אסיה ואפריקה; הביאה לשיעבוד המדינה לאימפריאליזם; הפכה את המדינה לכדור-מישק של הנושים העולמיים; הקימה משק ספילי; כוננה משטר מפלגתי-ירדני, מושחת ועדתי; עיקרה את הציורה התרבותית העברית.

הגיעה שעתה של האומה העברית לחולל את המהפכה השניה. המהפכה העברית תגלם את מהות האומה העברית כישות עצמאית ונפרדת; תבטא את זיקתה ליהודי העולם; תאחד את הארץ; תשריש את המדינה במר-חב השמי ובחברת העמים המשתחררים; תקנה לה מעמד עצמאי בזירה הבינלאומית;

ההתארגנות המוגברת של אנשי רוח ואנשי ציבור נגד הממשל הצבאי, תגרום כבר בזמן הקרוב לפעולת-נגד של הש.ב. ושל החוגים המעוניינים בהמשך קיומו של הממשל הצבאי. יש לצפות לגילוייה הקרוב של רשת ריגול חדשה, בכפרי הגליל המרכזי. הגילויים החדשים ייקשרו באופן אמיץ יותר למפלגה הקומוניסטית הישראלית ולחוגי החזית הערבית, שלמרות כל אימוי הש.ב. והמושלים הצבאיים הצליחה לשלוח שורשים בציבור הערבי.

יחד עם זאת יתחיל הש.ב. בפעולות-לחץ במקומות העבודה של החותמים נגד הממשל הצבאי והפעלים נגדו. באוניברסיטה, בטכניון, בתיאטרונים ובמסרכות העתונים, בהם מתרכזים ראשי הפעולה וחומתי גילוי הדעת, יוסבר באופן בלתי משתמע לשתי פנים שהיחס למוסד כולו יקבע לפי כך, אם תצליח הנהלת המוסד להשפיע על עובדיה להפסיק פעילותם

במקומו של אלוף יוסף אביר, לא יישלה כנראה שגריר חדש למוסקבה. לפחות למשך תקופת-מה תסתפק ישראל במינוי אחד מאנשי השגרירות רמיהי-יח, כביטוי לאי-ציבות היחסים בין ישראל לבין ברית-המועצות ולא-ישיבית רצונה של ירושלים מאי-ההתחשבות הסובייטית במעמדו של שגריר ישראל במוסקבה.

מפעל "רשנים כיר מיום" יימכר, על אף התנגדותה של מפ"ם. מפ"ם לנה זאת גם לא תפרוש מן הממשלה עקב צעד זה.

"קול ישראל" יחדל כנראה לכנות את גמאל עבד אל-נאצר בתואר "רודן סוריה-מצרים". עקב פניה של כמה שרים לברגורין, אשר כינו עמדה זו כהתנרות ספסית, תינתן כנראה הוראה מתאימה על-ידי משרד ראש ה"ממשלה לקרוא לנשיא רעים בתוארו הרשמי.

שר העבודה מרדכי נמיר יוצע על-ידי מפ"ם, כנראה, כמועמד לראשות העיר תל-אביב, בכחירות הבאות.

משרד החוץ מתכוין לאפשרות שצרכיה ה"מדיניים של צרפת ידרשו ממנה שתפגין קרירות כלפי ישראל.

קרירות זו, קובעת ההערכה הרשמית, תהיה אחיזת עיניים בלבד, לא תשנה את היחסים הטובים הקיימים בין שתי המדינות.

אחת המהפכות הבאות של פנחס לבון תתחולל בחברות השיכון ההסתדרותיות. החברות תדרשנה להקל את תנאיהן למשתכנים — ותיקים כחדשים — וכן להימנע מהקמת זירות לוקסוס. בין השאר יבקש מזכיר ההסתדרות להנהיג שינויים בנוהל המקובל לגבי דמי-מפתח והחלפת זירות, אשר ירשו למשתכן ליהנות יותר מכל הסבה.

צפה להתחדשות היוכחה החרף סביב השאלה מי הוא יהודי. הפעם יהיה זה כתוצאה מסיבובם של הרבנים הראשיים לשתי פעולה עם ועדת השרים, שהוקמה לברר נקודה זו. הנימוק: התנגדות הרבנים להזמנת אישים חילוניים למסור חוות-דעת בפני הועדה.

עשויים לחול עיכובים בתשלום הפיצויים האישיים, המשתלמים במסגרת הסכם השילומים. הסיבה: ביקורת קפדנית בגרמניה, בגלל החשש מפני יפוס. במקביל לזאת: צפויה שורת תביעות משפטיות בישראל, נגד מקבלי פיצויים, אשר יאשמו בהוצאת כספים בסענות שווא מממשלת גרמניה.

שינויים מרחיקי לכת יהולו כמבנה האישי של פיקוד מחוז תל-אביב, אחרי שעמום ב"גוריון יכנס לתפקידו כמפקד המחוז. במקום עוזרי המפקד המחוזי, יהודה בראלי, חיים פלטר וחיים קטסבאום, שכינה עד כה כמפקדי הנפות הצפונית, הדרומית ורמת-גן, ימונו תחת: רמ"ח שמואל זוהר, מי שהיה ראש המחלקה הכלכלית, לתפקיד מפקד הנפה הדרומית; רמ"ח אפרים הופשטר, לשעבר ראש מחלקת החקירות, לתפקיד מפקד נפת רמת-גן; רמ"ח יעקב קנר, סגן מפקד המחוז, לתפקיד מפקד הנפה הצפונית. רמ"ח אלי דקל, מי שהיה ראש מחלקת שיתור באגף הארגון של עמוס במטה הארצי, ימונה לתפקיד סגן מפקד המחוז. לגבי ראשי המחלקות זוהר, הופשטר וקנר יהיו מינויים אלה הורדה ניכרת בתפקידם ובמעמדם עד כה, אולם לעומת זאת מסתמנת כבר עכשיו מגמתו של עמוס לרכז טביבו את אנשיו הנאמנים, אשר דקל, זוהר והופשטר הם הבולטים שבהם.